

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
Харківський національний університет внутрішніх справ
Кафедра правоохоронної діяльності та поліціїсти
Факультет № 6

ТЕКСТ ЛЕКЦІЇ

навчальної дисципліни **«ПОЛІЦЕЙСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ»** обов'язкових
компонент освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

262 Правоохоронна діяльність

за темою **«Організація діяльності служби дільничних офіцерів поліції.
Проект «Поліцейський офіцер громади»**

Харків 2023 рік

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30.08.2023 року №7

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету № 6
Протокол від 25.08.2023 року №7

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з юридичних дисциплін
Протокол від 29.08.2023 року №7

Розглянуто на засіданні кафедри правоохоронної діяльності та поліціїстики
Протокол від 18.08.2023 року №8.

Розробники:

1. Доцент кафедри правоохоронної діяльності та поліціїстики, кандидат юридичних наук, доцент Голуб Микола Володимирович.

Рецензенти:

1. Доцент кафедри адміністративного права і процесу факультету № 1 ХНУВС, кандидат юридичних наук, доцент Казанчук І.Д.
2. Проректор з науково-педагогічної роботи ДБТУ, доктор економічних наук, кандидат юридичних наук, доцент Микитась А.В.

План лекції

1. Правове регулювання діяльності служби дільничних офіцерів поліції. Основні завдання служби дільничних офіцерів поліції. Права старшого дільничного (дільничного) офіцера поліції. Основні обов'язки дільничного офіцера поліції.
2. Функції служби дільничних офіцерів поліції. Організаційна структура служби дільничних офіцерів поліції. Організація роботи старшого дільничного (дільничного) офіцера поліції на адміністративній дільниці. Планування роботи дільничного офіцера поліції.
3. Порядок призначення на посаду старшого дільничного (дільничного) офіцера поліції. Порядок прийому-здачі адміністративної дільниці. Режим роботи дільничного офіцера поліції на адміністративній дільниці.
4. Особливості організації роботи дільничних офіцерів поліції в сільській місцевості. Проєкт «Поліцейський офіцер громади».

Література:

Основна:

1. Конституція України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Адміністративна діяльність органів поліції України : підручник / за заг. ред. д-ра юрид. наук, доц. В. В. Сокурєнка ; [О. І. Безпалова, О. В. Джафарова, В. А. Троян та ін. ; передм. В. В. Сокурєнка] ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків: ХНУВС, 2017. – 432 с.
3. Адміністративна діяльність органів внутрішніх справ: загальна частина: навч. посібник / Кол. авт.; // за загал. редакцією д-ра юрид. наук, проф., С.М. Алфьорова. – Дніпропетровськ : 2014. – 216 с.
4. Адміністративна діяльність органів внутрішніх справ: Навчальний посібник / за заг. ред.. Моїсєєва Є.М. / Суценко В.Д., Олефір В.І., Константінов С.Ф. та ін. – К.: КНТ, 2008.–264 с.
5. Поліцейська діяльність: навчальний посібник / Мукоїда Р.В., Любчик В.Б., Пишна А.Г., Берендєєва А.І., Афонін Д.С. / за ред. Корнієнка М.В. Одеса: ОДУВС, 2021. 349 с.

Додаткова:

1. Конституція України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Дисциплінарний статут Національної поліції України: закон України від 15.03.2018 №2337- VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2337-19>.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-

X. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.

4. Про Національну поліцію: закон України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.

5. Про безоплатну правову допомогу: закон України від 02.06.2011 № 3460-VI. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3460-17>.

6. Про затвердження Порядку інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги про випадки затримання, адміністративного арешту або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою : постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2011 № 1363. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1363-2011-п>.

7. Про охоронну діяльність: закон України. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/4616-17>.

8. Про джерела фінансування органів державної влади: закон України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/783-14>.

9. Про затвердження Положення про Національну поліцію України: постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 № 877. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248607704>.

10. Питання функціонування органів поліції охорони як територіальних органів Національної поліції та ліквідації деяких територіальних органів Міністерства внутрішніх справ: постанова Кабінету Міністрів України від 13.10.2015 № 834. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/834-2015-%D0%BF>.

11. Питання забезпечення охорони об'єктів державної та інших форм власності: постанова Кабінету Міністрів України від 11.11.2015 № 937. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248634004>.

12. Про заходи щодо вдосконалення охорони об'єктів державної та інших форм власності: постанова Кабінету Міністрів України від 10.08.1993 № 615. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/615-93-%D0%BF>.

13. Про затвердження Положення про Департамент поліції охорони: наказ Національної поліції України від 06.11.2015 № 43.

14. Положення Про патрульну службу: Наказ МВС України від 02.07.2015 № 796.

15. Про дорожній рух: закон України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3353-12>.

16. Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення: Закон України від 22 вересня 2005 р. // Відомості Верховної Ради України.– 2005.– № 52.–Ст.565.

17. Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі: Наказ МВС України від 07.11.2015 № 1395.

18. Інструкція з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції : наказ Міністерства внутрішніх справ України 06.11.2015 № 1376. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15>.

19. Інструкція з організації діяльності чергової служби органів (підрозділів) Національної поліції України : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 23.05.2017 № 440. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0750-17/conv>.

20. Інструкція з організації діяльності дільничних офіцерів поліції та поліцейських офіцерів громад: наказ Міністерства внутрішніх справ України від 28.07.2017 № 650. URL: https://zakononline.com.ua/documents/show/378070___693051.

21. Про затвердження порядку ведення єдиного обліку в органах (підрозділах) поліції заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події: наказ Міністерства внутрішніх справ України від 08.02.2019 № 100. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0223-19>.

Текст лекції

1. Правове регулювання діяльності дільничних офіцерів поліції. Права старшого дільничного (дільничного) офіцера поліції. Основні обов'язки дільничного офіцера поліції.

**Інструкція з організації діяльності дільничних офіцерів поліції та
поліцейських офіцерів громад** (затвержена Наказом Міністерства
внутрішніх справ України 28.07.2017 № 650).

1. Ця Інструкція визначає завдання, права, обов'язки, напрями та особливості організації діяльності дільничних офіцерів поліції та поліцейських офіцерів громад у межах визначеної поліцейської дільниці.

2. У цій Інструкції терміни вживаються в таких значеннях:

звіт дільничних офіцерів поліції (далі - ДОП) та поліцейських офіцерів громад (далі - ПОГ) - періодичне (не рідше ніж двічі на рік) інформування виконавчого органу місцевого самоврядування територіальної громади про стан дотримання правопорядку на поліцейській дільниці в межах територіальної громади, ужиті заходи із запобігання правопорушенням, з метою підвищення довіри населення до поліції;

поліцейська дільниця - територія, що обслуговується ДОП та ПОГ, із чисельністю населення, що не перевищує 6 тис. осіб у сільській місцевості та 7 тис. осіб - у містах;

поліцейська станція - службове приміщення, що облаштоване та використовується відповідно до цієї Інструкції для виконання покладених на ДОП та ПОГ завдань із забезпечення правопорядку в межах поліцейської дільниці;

превентивна (профілактична) діяльність ДОП та ПОГ - заходи, що застосовуються ДОП та ПОГ у межах компетенції, спрямовані на запобігання кримінальним та іншим правопорушенням, перевірку дотримання обмежень, установлених законодавством щодо осіб, які перебувають на профілактичному обліку, здійснення поліцейського піклування;

превентивний (профілактичний) облік - комплекс організаційно-практичних заходів у діяльності ДОП та ПОГ із запобігання, фіксації та припинення правопорушень, контролю за поведінкою осіб із метою недопущення повторного вчинення ними правопорушень, дотриманням установлених законодавством тимчасових обмежень та виконанням покладених зобов'язань;

3. ДОП та ПОГ здійснюють свою діяльність відповідно до Конституції України, Законів України «Про Національну поліцію», «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків», «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі», «Про соціальну адаптацію осіб, які відбувають чи відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк», «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону», інших актів законодавства, нормативно-правових актів Міністерства внутрішніх справ України.

4. ДОП та ПОГ під час здійснення своїх повноважень, виконання завдань та обов'язків взаємодіють з іншими органами (підрозділами) поліції, місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування.

5. ДОП та ПОГ зобов'язані виконувати службові функції на закріплених за ними поліцейськими ділянками в межах територіальної громади в

однострої, з табельною вогнепальною зброєю, засобами зв'язку та спецзасобами.

Після закінчення несення служби ДОП та ПОГ (крім випадків закріплення табельної вогнепальної зброї, боєприпасів і спеціальних засобів за поліцейськими на постійне зберігання і носіння) зобов'язані передати табельну вогнепальну зброю та боєприпаси до органу (підрозділу) поліції в порядку, визначеному Інструкцією із заходів безпеки при поводженні зі зброєю, затвердженою наказом Міністерства внутрішніх справ України від 01 лютого 2016 року № 70, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 17 лютого 2016 року за № 250/28380.

Табельна вогнепальна зброя, боєприпаси та спеціальні засоби закріплюються за ДОП та ПОГ на постійне зберігання відповідно до вимог Інструкції з організації забезпечення, зберігання та експлуатації озброєння в Національній поліції України, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України від 11 жовтня 2018 року № 828, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 05 листопада 2018 року за № 1249/32701.

Службові транспортні засоби закріплюються, використовуються та зберігаються ДОП та ПОГ відповідно до вимог Порядку використання і зберігання транспортних засобів Національної поліції України, затвердженого наказом Міністерства внутрішніх справ України від 07 вересня 2017 року за № 757, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2017 року за № 1198/31066.

6. ДОП та ПОГ у встановленому порядку надається доступ до інформаційних підсистем Єдиної інформаційної системи Міністерства внутрішніх справ (далі - ЄІС МВС).

Робота в ЄІС МВС ДОП та ПОГ здійснюється в установленому законодавством порядку.

Завдання, обов'язки та основні напрями діяльності ДОП та ПОГ.

1. Завданнями ДОП та ПОГ є:

1) діяльність, що ґрунтується на принципі взаємодії з населенням на засадах партнерства та має на меті співпрацю з громадянами, громадськими організаціями, установами, підприємствами різних форм власності;

2) взаємодія з органами державної влади та місцевого самоврядування, населенням й утвореними відповідно до чинного законодавства громадськими формуваннями з охорони громадського порядку;

3) виконання завдань, спрямованих на дотримання прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави;

4) вжиття заходів для взяття на превентивний (профілактичний) облік осіб, щодо яких здійснюється превентивна (профілактична) діяльність та внесення відповідної інформації до ЄІС МВС;

5) співпраця з групами реагування патрульної поліції (далі - ГРПП) щодо застосування превентивних (профілактичних) заходів стосовно осіб, які схильні до вчинення правопорушень та/або перебувають на превентивних (профілактичних) обліках поліції;

6) інформування чергової частини органу (підрозділу) поліції в разі отримання від населення відомостей про осіб, які мають наміри вчинити кримінальні правопорушення або їх учинили, розшукуваних злочинців, осіб, які зникли безвісти;

7) організація та контроль діяльності помічника ДОП, що полягає в плануванні роботи, наданні відповідних доручень та навчанні методиці й тактиці роботи на поліцейській дільниці, перевірці якості, повноти та об'єктивності складених ним матеріалів;

8) підтримання професійного рівня шляхом навчання в системі службової підготовки та самопідготовки;

9) здійснення досудового розслідування кримінальних проступків у формі дізнання.

2. Обов'язки та основні напрями діяльності ДОП та ПОГ:

1) здійснення профілактичних заходів, спрямованих на запобігання вчиненню кримінальних та інших правопорушень;

2) виявлення причин та умов, що призводять до вчинення кримінальних та/або адміністративних правопорушень, ужиття у межах компетенції заходів для їх усунення;

3) ужиття заходів, спрямованих на усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, що виникли внаслідок учинення кримінального, адміністративного правопорушення;

4) здійснення своєчасного реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події;

5) у випадках, визначених законодавством, здійснення провадження у справах про адміністративні правопорушення, прийняття рішення про застосування адміністративних стягнень та забезпечення їх виконання;

6) доставляння у випадках і порядку, визначених законодавством, затриманих осіб, підозрюваних у вчиненні кримінального правопорушення, та осіб, які вчинили адміністративне правопорушення;

7) вжиття всіх можливих заходів для надання невідкладної, зокрема домедичної і медичної, допомоги особам, які постраждали внаслідок кримінальних чи адміністративних правопорушень, нещасних випадків, особам, які опинилися в ситуації, небезпечній для їхнього життя чи здоров'я, а також особам, які постраждали від торгівлі людьми;

8) вжиття заходів для запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі і його припинення;

9) здійснення контролю за дотриманням фізичними та юридичними особами порядку зберігання і використання вогнепальної, пневматичної, холодної і охолощеної зброї, спеціальних засобів індивідуального захисту та активної оборони, боєприпасів, вибухових речовин і матеріалів, інших предметів, матеріалів та речовин, на які поширюється дозвільна система;

10) взаємодія відповідно до законодавства в межах контрольованих прикордонних районів із дільничними інспекторами прикордонної служби щодо проведення превентивних заходів із протидії нелегальній міграції та іншій протиправній діяльності на державному кордоні, отримання інформації про шляхи проникнення та накопичення контрабандних товарів, а також мешканців населених пунктів, розташованих поблизу державного кордону, які здійснюють незаконні операції з переміщення товарів;

11) вжиття заходів для забезпечення публічної безпеки і порядку під час примусового виконання судових рішень і рішень інших органів (посадових осіб), а також заходів, спрямованих на усунення загроз життю та здоров'ю державних виконавців, приватних виконавців та інших осіб, які беруть участь у вчиненні виконавчих дій, здійснення приводу у виконавчому провадженні;

12) участь у межах повноважень, передбачених законодавством, у здійсненні заходів, спрямованих на соціальну адаптацію осіб, які звільнилися з установ виконання покарань;

13) провадження превентивної (профілактичної) діяльності, спрямованої на запобігання вчиненню дітьми кримінальних і адміністративних правопорушень, виявлення причин і умов, які цьому сприяють, ужиття в межах своєї компетенції заходів для їх усунення;

14) здійснення досудового розслідування кримінальних проступків у формі дізнання.

3. ДОП та ПОГ із метою виконання своїх обов'язків мають право:

1) вимагати від осіб пред'явлення документів, що посвідчують їх особу, та інших документів у випадках, визначених [статтею 32](#) Закону України «Про Національну поліцію»;

2) опитувати осіб у випадках, визначених [статтею 33](#) Закону України «Про Національну поліцію»;

3) застосовувати заходи, передбачені [статтями 30, 31](#) Закону України «Про Національну поліцію»;

4) затримувати підозрюваних у вчиненні кримінального або адміністративного правопорушення, доставляти таких осіб до поліцейської станції або органу (підрозділу) поліції. Відомості стосовно осіб, доставлених до поліцейської станції, фіксуються в журналі обліку доставлених осіб, які вчинили адміністративні правопорушення (далі - Журнал), форма якого наведена в [додатку 4](#) до Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України від 06 листопада 2015 року № 1376, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01 грудня 2015 року за №

1496/27941 (із змінами). За наявності технічної можливості Журнал ведеться в електронній формі;

5) у випадках, визначених законодавством, здійснювати провадження у справах про адміністративні правопорушення, приймати рішення про застосування адміністративних стягнень та забезпечувати їх виконання;

6) відповідно до [статті 38](#) Закону України «Про Національну поліцію» проникати до житла чи іншого володіння особи без вмотивованого рішення суду в невідкладних випадках;

7) здійснювати заходи з контролю за дотриманням обмежень, установлених [Законом України](#) «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі»;

8) здійснювати контроль за дотриманням фізичними та юридичними особами порядку та правил зберігання і використання зброї, спеціальних засобів, вибухових речовин та матеріалів, боєприпасів, на які поширюється дозвільна система, а також безпосередньо оглядати місця їх зберігання з метою перевірки дотримання правил поведінки з ними та правил використання;

9) здійснювати в межах, визначених Законом України «Про Національну поліцію», поліцейське піклування;

10) застосовувати поліцейські заходи примусу у випадках та порядку, визначених [Законом України](#) «Про Національну поліцію»;

11) залучати ГРПП для надання допомоги під час затримання та доставляння осіб, які вчинили правопорушення, виконання ухвал суду та слідчого судді про привід свідків та підозрюваних до суду та в інших необхідних випадках за погодженням із керівництвом підрозділу превенції територіального (відокремленого) підрозділу головного управління

Національної поліції в Автономній Республіці Крим та м. Севастополі, областях, м. Києві (далі - ГУНП);

12) проводити перевірку прибуття особи, звільненої з установи виконання покарань, до місця проживання в порядку, установленому законодавством;

13) готувати матеріали про анулювання дозволів на право придбання, зберігання, носіння зброї та боєприпасів їх власникам у разі вчинення ними домашнього насильства, надсилати їх до уповноваженого підрозділу з контролю за обігом зброї та дозвільної системи з метою прийняття рішення щодо анулювання дозволів у порядку, визначеному законодавством, а також вилучати зброю та боєприпаси;

14) вживати у взаємодії зі службою у справах дітей обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, районних, районних у містах Києві та Севастополі державних адміністрацій заходів щодо встановлення особи дитини, місця її проживання, відомостей про батьків або осіб, які їх замінюють, інших родичів, місця їх проживання (перебування) у разі надходження повідомлення про дитину, яка залишилася без батьківського піклування.

У разі виявлення дитини, розлученої із сім'єю, ДОП та ПОГ невідкладно повідомляють про такий факт орган опіки та піклування за місцем виявлення дитини та додатково територіальний орган Державної міграційної служби України, якщо дитина є іноземцем або особою без громадянства.

У разі безпосередньої загрози життю або здоров'ю дитини на підставі рішення районної, районних у містах Києві та Севастополі державних адміністрацій, виконавчого органу міської, районної в місті ради служба у справах дітей разом із представниками закладу охорони здоров'я вживають

заходів до відібрання дитини в батьків та тимчасово влаштовують її відповідно до чинного законодавства.

4. До повноважень ПОГ, у тому числі, віднесено регулювання дорожнього руху та контроль за його дотриманням учасниками згідно із [Правилами дорожнього руху](#), затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2001 року № 1306, правомірністю експлуатації транспортних засобів на вулично-дорожній мережі, на території поліцейської дільниці.

Взаємодія з населенням.

1. ДОП та ПОГ із метою впровадження принципу взаємодії з населенням на засадах партнерства організовують роботу за такими напрямками:

1) протидія злочинності, профілактика правопорушень та охорона публічного порядку за участю населення;

2) співпраця з органами місцевого самоврядування, представниками територіальних громад, населенням, керівниками підприємств, соціальних, навчальних та культурних закладів, закладів соціального захисту дітей із метою реалізації принципу взаємодії з населенням на засадах партнерства; обмін інформацією для подальшого її використання під час виконання службових обов'язків;

3) визначення спільних пріоритетних напрямів роботи та її оцінювання з урахуванням думки і потреб громадськості;

4) вирішення в межах компетенції безпекових питань, що сприятимуть формуванню довіри до поліції;

5) налагодження ефективної комунікації з населенням громади, у тому числі із застосуванням інноваційних засобів та інформаційних платформ,

проведенням тематичних зустрічей для швидкого обміну інформацією щодо вирішення проблем із безпекою, зосередження уваги на причинах учинення правопорушень із метою їх завчасного запобігання;

б) співпраця з активними мешканцями громади з метою підвищення рівня їх правової обізнаності щодо повноважень поліції.

2. З метою налагодження ефективної співпраці між поліцією та органами місцевого самоврядування і населенням ДОП та ПОГ проводять відкриті зустрічі та гласні виступи щодо стану дотримання законності, боротьби зі злочинністю, охорони громадського порядку та результатів своєї діяльності на відповідній поліцейській дільниці.

3. У межах поліцейської дільниці ДОП та ПОГ проводять роз'яснювальну роботу серед населення з метою формування правової культури, негативного ставлення до суспільно небезпечних явищ, про необхідність інформування органів поліції про вчиненні правопорушення та/або готування до їх учинення, а також про способи захисту і самооборони від злочинних посягань.

4. ДОП та ПОГ у взаємодії з органами соціального захисту населення місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, службами у справах дітей, благодійними, громадськими організаціями, представниками територіальних громад, спеціалізованими установами для осіб, які відбули покарання, здійснюють роботу із запобігання вчиненню правопорушень, у тому числі стосовно осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах.

5. Діяльність ДОП та ПОГ базується на партнерській, прозорій та активній співпраці поліції з територіальною громадою та направлена на прийняття конкретних та ефективних заходів, необхідних для вирішення

безпекових питань місцевого значення з урахуванням потреб уразливих категорій населення.

6. ДОП та ПОГ здійснюють роз'яснення серед населення громади, посадових осіб підприємств, установ та організацій у межах поліцейської ділянки положень законодавства України з питань профілактики правопорушень із метою усунення причин та умов, що сприяють їх учиненню, та відповідальності за такі діяння.

7. ДОП та ПОГ можуть ініціювати пропозиції перед безпосереднім керівництвом щодо:

- 1) усунення передумов, які призводять до вчинення правопорушень;
- 2) вжиття заходів із метою запобігання вчиненню домашнього насильства та насильства за ознакою статі;
- 3) створення громадських формувань з охорони громадського порядку та державного кордону та/або призупинення (припинення) діяльності таких формувань, що порушують вимоги, визначені нормами [Закону України](#) «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону»;
- 4) покращення матеріально-технічного забезпечення поліцейської станції та умов роботи, оптимізації службової діяльності;
- 5) вжиття в межах компетенції заходів стосовно надання необхідної допомоги особі, яка постраждала від торгівлі людьми;
- 6) формування переліку пропозицій стосовно забезпечення їх професійного навчання та подання його на розгляд керівництву підрозділів взаємодії з громадами управлінь превентивної діяльності ГУНП (далі - ПВГ УПД).

8. ДОП та ПОГ здійснюють прийом громадян у приміщенні поліцейської станції або іншому приміщенні органів місцевого самоврядування, виділених для цих цілей. Усі звернення, отримані під час прийому громадян, реєструються відповідно до вимог [Порядку ведення єдиного обліку в органах \(підрозділах\) поліції заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події](#), затвердженого наказом Міністерства внутрішніх справ України від 08 лютого 2019 року № 100, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 05 березня 2019 року за № 223/33194.

9. При виявленні на території поліцейської дільниці інших правопорушень, реагування на які не належить до повноважень поліції, ДОП та ПОГ інформують про це відповідні уповноважені органи (служби).

10. ДОП та ПОГ співпрацюють із представниками громадських формувань з охорони громадського порядку та державного кордону, надають допомогу в організації їх діяльності, беруть участь у проведенні спільних нарад, під час яких розробляються та погоджуються заходи із забезпечення публічної безпеки і порядку на територіях обслуговування та взаємодії з патрульною поліцією (далі - ПП) та ГРПП.

11. Разом із виконавчими органами місцевого самоврядування ДОП та ПОГ проводять звірки щодо кількості громадських формувань з охорони громадського порядку та їх членів, зареєстрованих відповідно до вимог [Закону України](#) «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону», подають пропозиції щодо їх діяльності, виконання статутних прав та обов'язків.

Особливості організації роботи ДОП та ПОГ на поліцейській дільниці.

1. Організація та контроль за роботою ДОП та ПОГ покладається на заступника начальника територіального (відокремленого) підрозділу ГУНП

(далі - ТВП), який відповідно до розподілу обов'язків координує діяльність ДОП та ПОГ та начальника підрозділу превенції та/або підрозділу взаємодії з громадами ТВП (далі - ПВГ ПП ТВП).

2. Наказом керівника ТВП за ДОП та ПОГ закріплюються відповідні поліцейські ділянки, яким присвоюється відповідний порядковий номер.

Територія поліцейської ділянки (її розміри та межі) визначається, а за необхідності - змінюється, керівником ТВП за поданням заступника керівника ТВП, який відповідно до розподілу обов'язків координує діяльність ДОП та ПОГ за погодженням з ПВГ УПД.

3. Надання інформації керівникам виконавчих органів місцевого самоврядування щодо призначення ДОП і ПОГ та закріплення за ними відповідних поліцейських ділянок в адміністративних межах територіальної громади.

4. ДОП та ПОГ ведуть контрольно-наглядові справи, у яких містяться відомості щодо:

1) особливостей території обслуговування, розташування й режиму роботи підприємств, установ та організацій, об'єктів дозвільної системи, об'єктів критичної інфраструктури, контактів відповідальних осіб органів місцевого самоврядування, інших довідкових та інформаційних матеріалів щодо території обслуговування;

2) кількості населених пунктів та кількості населення на їх території;

3) кількості вчинених на поліцейській ділянці адміністративних та кримінальних правопорушень, обставин, що до них призводять;

4) прикмет осіб, які підозрюються в учиненні кримінального правопорушення або вчинили його;

5) викрадених та втрачених речей, транспортних засобів, плавзасобів, мисливської вогнепальної нарізної, гладкоствольної зброї, холодної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами не смертельної дії, нагородної короткоствольної вогнепальної зброї, які перебувають у розшуку;

6) місць концентрації осіб, схильних до вчинення правопорушень;

7) сил та засобів, які залучаються до охорони публічного порядку на поліцейській дільниці.

5. ДОП та ПОГ працюють за двотижневим планом, який складається з урахуванням оперативної обстановки на поліцейській дільниці та пріоритетів громади у сфері публічної безпеки і порядку. План затверджується керівником ТВП, на території обслуговування якого розташована відповідна територіальна громада, або заступником керівника, який відповідно до розподілу обов'язків координує діяльність ДОП та ПОГ.

У зазначеному плані в обов'язковому порядку зазначаються такі заходи:

1) проведення на території обслуговування превентивних заходів із метою запобігання вчиненню правопорушень, забезпечення публічної безпеки та порядку;

2) перевірка місць масового скупчення людей із метою отримання інформації про проблемні питання, які хвилюють громадян, а також отримання відомостей про осіб, які можуть бути причетними до вчинення правопорушень;

3) здійснення превентивної роботи з особами, які перебувають на обліках Національної поліції України;

4) здійснення перевірок за місцем проживання громадян - власників мисливської вогнепальної зброї, спеціальних засобів із метою забезпечення дотримання ними встановлених правил її зберігання та використання;

5) забезпечення публічної безпеки і порядку під час проведення масових заходів;

6) відвідування закладів освіти з метою профілактики вчинення дітьми кримінальних та адміністративних правопорушень.

До плану можуть уноситися коригування з урахуванням особливостей стану оперативної обстановки на території поліцейської ділянки.

У плані ПОГ додатково зазначаються заходи, направлені на запобігання дорожньо-транспортних пригод та виявлення інших правопорушень шляхом патрулювання території обслуговування.

У разі погіршення або ускладнення криміногенної ситуації (оперативної обстановки) на території обслуговування, необхідності проведення додаткових превентивних заходів із метою її стабілізації ПОГ може здійснювати патрулювання у вечірній, нічний час доби та у вихідні дні за рапортом, погодженим із заступником керівника ТВП.

6. Залучення ПОГ до участі у проведенні профілактичних заходів на території області, району (за межами закріпленої територіальної громади) проводиться тільки за дорученням керівника ГУНП.

7. У своїй роботі ДОП та ПОГ взаємодіють з іншими органами (підрозділами) поліції шляхом обміну інформацією, участі у плануванні та реалізації спільних заходів, що проводяться за наказом керівника ТВП.

8. Використання ДОП, їх помічників та ПОГ або залучення їх поза межами закріплених за ними ділянок та для виконання завдань, крім тих, що

визначені пунктом 1 розділу 2 цієї Інструкції, здійснюється у виняткових випадках за дорученням керівників ГУНП.

9. На період тривалої відсутності ДОП або ПОГ (відпустки, навчання, хвороба, відрядження) їх обов'язки покладаються на іншого ДОП (чи помічника ДОП) або ПОГ з обов'язковим інформуванням ПВГ УПД та органів місцевого самоврядування.

У разі звільнення ПОГ (переведення, відрядження) або недостатньої їх кількості для забезпечення ефективного реагування на повідомлення та проведення превентивної діяльності за погодженням ПВГ УПД розглядається питання щодо тимчасового залучення ПОГ із територіальної громади, що межує з нею.

10. Межі поліцейської ділянки визначаються керівником ТВП з урахуванням площі території та специфіки регіону.

Залежно від стану криміногенної обстановки на ділянці зазначені критерії можуть бути чинником для введення додаткових посад ДОП, старшого ДОП, помічника ДОП або ПОГ або утворення додаткової поліцейської ділянки та поліцейської станції.

Пропозиції щодо введення додаткових поліцейських ділянок, поліцейських станцій готуються ПВГ ПП ТВП та надаються до ПВГ УПД.

11. Організацію та контроль за виконанням службових обов'язків ДОП та їх помічниками на поліцейській ділянці забезпечує старший ДОП.

Організація роботи ДОП та ПОГ з особами, які перебувають на превентивному (профілактичному) обліку.

1. ДОП та ПОГ здійснюють превентивні заходи щодо осіб, схильних до вчинення правопорушень, та осіб, які перебувають на обліках в органах

поліції, із залученням до цієї роботи громадськості, для запобігання вчинення ними правопорушень.

2. ДОП та ПОГ ставлять на превентивний (профілактичний) облік та в межах своєї компетенції проводять профілактичну роботу з:

1) особами, звільненими з місць позбавлення волі, які відбували покарання за умисний злочин і в яких судимість не знято або не погашено в установленому законодавством порядку;

2) особами, схильними до вчинення домашнього насильства (кривдниками).

3. ДОП та ПОГ в установленому порядку ініціюють установлення адміністративного нагляду щодо осіб, звільнених із місць позбавлення волі, які за ознаками судимості підпадають під дію [Закону України](#) «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі».

4. На підставі аналізу додержання раніше судимими особами встановлених судом обмежень, визначених Законом України «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі», ДОП та ПОГ подають керівнику ТВП пропозиції щодо продовження адміністративного нагляду.

5. ДОП та ПОГ у межах компетенції вживають усіх необхідних заходів із метою виявлення кримінальних, адміністративних правопорушень. Припиняють виявлені кримінальні та адміністративні правопорушення.

6. ДОП та ПОГ виявляють на поліцейській ділянці осіб, схильних до вчинення домашнього насильства (кривдників), та вживають превентивних заходів, передбачених законодавством і спрямованих на запобігання правопорушенням, пов'язаним із домашнім насильством та насильством за ознакою статі.

7. Рішення про поставлення особи на превентивний (профілактичний) облік приймає керівник ТВП або його заступник на підставі наданих ДОП та ПОГ матеріалів.

Відомості про осіб, зазначених у пункті 2 цього розділу, заносяться до ЄІС МВС.

Унесення зазначених відомостей до ЄІС МВС покладається на начальника сектору превенції ТВП або працівника цього сектору, до обов'язків якого входить організація роботи з особами, які перебувають на превентивному (профілактичному) обліку.

У ДОП та ПОГ зберігаються відомості про осіб, які перебувають на превентивному (профілактичному) обліку та проживають на території, закріпленій за відповідною поліцейською ділянкою.

На осіб, узятих на превентивний (профілактичний) облік, заводяться облікові справи.

Облікові справи (далі - ОС) заводяться відносно раніше судимих осіб, щодо яких встановлено адміністративний нагляд, та осіб, засуджених до позбавлення волі за тяжкі, особливо тяжкі злочини або засуджених два і більше разів до позбавлення волі за умисні злочини, якщо ці особи після відбування покарання або умовно-дострокового звільнення від відбування покарання, незважаючи на попередження поліції, систематично порушують публічний порядок і права громадян, учиняють інші правопорушення.

ОС реєструються ДОП та ПОГ в підрозділі документального забезпечення ТВП.

ОС зберігаються в начальника сектору превенції ТВП або працівника цього сектору. З моменту закінчення строку перебування на обліку особи цієї

категорії ОС передається на архівне зберігання в передбачені законодавством строки.

ОС осіб, що перебувають на превентивному (профілактичному) обліку на території обслуговування ПОГ, зберігаються на поліцейській станції. З моменту закінчення строку перебування на обліку особи зазначеної категорії ОС передається на архівне зберігання в підрозділ та строки, передбачені законодавством.

У разі зміни постійного місця проживання особи, стосовно якої працівниками поліції проводяться превентивні заходи, до підрозділу поліції за територіальністю у стислі строки надсилається відповідна інформація.

Забороняється зняття з обліку особи, яка перебуває на превентивному (профілактичному) обліку та переїхала на нове місце проживання, без надходження з відповідного ТВП підтвердної інформації про поставлення її на профілактичний облік у зазначеному місці.

8. Адміністративний нагляд припиняється постановою судді за поданням начальника органу Національної поліції України:

у разі погашення або зняття судимості з особи, яка перебуває під наглядом;

достроково, якщо піднаглядний перестав бути небезпечним для суспільства і позитивно характеризується за місцем роботи і проживання.

Адміністративний нагляд автоматично припиняється:

після закінчення терміну, на який його встановлено, якщо органом Національної поліції України не подано клопотання про продовження нагляду або суддя відмовив у продовженні нагляду;

у разі засудження піднаглядного до позбавлення волі і направлення його до місця відбування покарання;

у разі смерті піднаглядного.

Управління та координація роботи ДОП та ПОГ в системі Національної поліції України.

1. Управління та координацію роботи ДОП у центральному органі управління поліції здійснює управління дільничних офіцерів поліції Департаменту превентивної діяльності Національної поліції України.

Управління та координацію роботи ПОГ у центральному органі управління поліцією здійснює управління взаємодії з громадами Департаменту превентивної діяльності Національної поліції України.

2. Управління та координацію роботи ДОП у ТВП здійснюють підрозділи дільничних офіцерів поліції управлінь превентивної діяльності ГУНП.

Управління та координацію роботи ПОГ у ТВП здійснюють ПВГ УПД.

3. Управління та координацію роботи ДОП на рівні ТВП здійснює відповідний підрозділ превенції цього ТВП.

Управління та координацію роботи ПОГ на рівні ТВП здійснює відповідний підрозділ взаємодії з громадами цього ТВП.

Матеріально-технічне забезпечення ДОП та ПОГ.

1. Для належного виконання службових обов'язків ДОП та ПОГ надаються службові приміщення (поліцейська станція) у межах визначеної поліцейської дільниці.

2. При розгляді питання про виділення службового приміщення під поліцейську станцію враховується можливість розміщення в ньому для

спільної роботи ДОП, його помічника, працівників ГРПП та представників громадськості, забезпечення належними умовами для виконання покладених на них завдань.

При розгляді питання про виділення службового приміщення під поліцейську станцію для ПОГ ураховується можливість розміщення службових приміщень, кімнати для відпочинку, санвузла та кімнати дружньої до опитування дітей на першому поверсі адміністративної будівлі з окремою входною зоною, яка обов'язково обладнується пандусом та лавами для очікування громадян. Розглядається можливість облаштування майданчика для службового автотранспорту на прибудинковій території поряд із поліцейською станцією та кнопки виклику поліцейського, розміщеної біля входу до адміністративної будівлі.

3. Приміщення поліцейської станції забезпечується:

1) необхідною оргтехнікою та витратними матеріалами до неї, можливістю формувати та користуватися базами даних, що входять до ЄІС МВС, та мережею Інтернет, металевою шафою (сейфом) для зберігання службової документації, стаціонарними засобами зв'язку та спеціальними засобами індивідуального захисту;

2) табличкою з підсвічуванням із написом «Поліцейська станція» та із зазначеними на ній телефонами ДОП і ПОГ та чергового ТВП;

3) меблями (столи, стільці, шафи для одягу та паперів) та інвентарем (інформаційні стенди, сейфи, вогнегасники, індивідуальні аптечки);

4) службовою документацією (настінний план поліцейської дільниці, контрольно-наглядова справа поліцейської дільниці, [Журнал](#), ця Інструкція, нормативно-правові акти МВС, які регулюють діяльність поліції, організаційно-розпорядчі акти Національної поліції України);

5) спеціальною юридичною літературою.

4. Для виконання відповідно до законодавства покладених на ДОП завдань забезпечуються автомобільним транспортом, логістичними пристроями (планшетними комп'ютерами), індивідуальними цифровими нагрудними відеокамерами, спеціальними технічними пристроями для друку постанови по справі про адміністративне правопорушення в електронній формі у вигляді стрічки.

ПОГ забезпечуються логістичним пристроєм (планшетним комп'ютером), термопринтером, газоаналізатором (алкотестер), індивідуальною цифровою нагрудною відеокамерою, бронежилетом, жезлом, службовим автомобілем, облаштованим металевим сейфом для перевезення помпової рушниці, спеціальним тримачем для помпової рушниці, аналого-цифровою радіостанцією, світлодіодною панель-балкою із сигнально-гучномовним пристроєм, кольорографічним оформленням, антивандальними чохлами задніх сидінь, відеореєстратором, пошуковим ліхтарем, бензопилою, набором інструментів, тросом для буксиру, дорожнім знаком «оформлення ДТП», конусами, огорожувальною стрічкою червоного кольору та іншим технічним обладнанням.

2. Функції служби дільничних офіцерів поліції. Організаційна структура служби дільничних офіцерів поліції. Організація роботи старшого дільничного (дільничного) офіцера поліції на адміністративній дільниці. Планування роботи дільничного офіцера поліції.

До основних функцій дільничного офіцера поліції на поліцейській дільниці віднесено:

1) забезпечення прав і свобод людини, її безпеки та захист від протиправних посягань, надання у межах своїх повноважень правової, соціальної допомоги та інших послуг населенню;

2) налагодження співпраці з органами державної влади та органами

місцевого самоврядування, населенням і громадськими формуваннями з охорони громадського порядку у зміцненні правопорядку та профілактиці правопорушень;

3) всебічне, повне й об'єктивне дослідження причин та умов, які призводять до вчинення правопорушень, унесення пропозицій щодо їх усунення, інформування населення з цих питань у своїх виступах перед жителями поліцейської дільниці, у ЗМІ;

4) формування позитивної громадської думки щодо стану правопорядку та діяльності дільничних офіцерів поліції, підвищення довіри населення до поліції.

Організація роботи дільничного офіцера поліції покладається на керівників органів поліції та відповідних заступників. Безпосереднє керівництво його роботою здійснює керівник сектору превенції. Режим роботи дільничного офіцера визначається залежно від стану оперативної обстановки на дільниці. При цьому, робочий день встановлюється так, щоб основну частину службового часу він знаходився на поліцейській дільниці і займався безпосередньо виконанням покладених на нього обов'язків. Використання дільничного офіцера на роботі, яка не передбачена його службовими обов'язками, категорично забороняється. Тривалість робочого часу та відпочинку визначається Законом України «Про Національну поліцію». Дільничний офіцер працює за особистим планом, складеним у робочому зошиті на кожен тиждень (затверджується керівником сектору превенції) з урахуванням оперативної обстановки та наявності на виконанні кореспонденції. Робочий зошит ведеться в довільній формі і реєструється в секретаріаті (канцелярії) відділу поліції. Аркуші робочого зошиту повинні бути 195 пронумеровані, прошиті і скріплені печаткою. У робочому зошиті обліковуються заходи, що плануються (з детальною конкретизацією часу проведення кожного з них, з вказівкою на конкретних осіб, щодо яких необхідно проводити попереджувальну роботу), а також результати роботи за день і місяць. В плані, як правило, визначаються основні заходи, рішення

яких позитивно відбивається на всій організації роботи дільничного офіцера. В першу чергу, до них відносяться питання, пов'язані з попередженням правопорушень та злочинів, з індивідуальною та загальною профілактикою, заходами, спрямованими на розкриття злочинів вчинених на поліцейській дільниці. В цих планах повинні відображатися і заходи, пов'язані з періодичними доповідями дільничних перед населенням чи в трудових колективах, які знаходяться на дільницях обслуговування, а також перед керівництвом відділів поліції. До планів включаються і заходи, що мають проводитися разом з представниками громадськості та галузевими службами відділу поліції і ін. Крім цього, планами повинні передбачатись робота з перевірки скарг, заяв громадян та посадових осіб про порушення їх прав та свобод, про вчинення правопорушення та інші конкретні доручення, а також заходи з перевірки дотримання правил щодо об'єктів дозвільної системи, з боротьби з пияцтвом, проведення операцій, рейдів, тощо, реалізація яких позитивно відобразиться на стані оперативної обстановки на закріпленій дільниці. Найважливішим організаційним засобом, який забезпечує одержання дільничними офіцерами інформації, є Паспорт поліцейської дільниці, який одночасно служить документом, де накопичується вся інформація про поліцейську дільницю. Кожний дільничний офіцер заводить у встановленому порядку Паспорт на дільницю, в якому фіксуються такі дані: – схема розташування дільниці, соціально-економічні, демографічні та інші особливості дільниці, – стан злочинності та громадського порядку; – наявність патрульних нарядів, громадських формувань, які беруть участь в охороні громадського порядку, профілактиці правопорушень; – кількість осіб, щодо яких здійснюється адміністративний нагляд; – кількість осіб з якими здійснюється профілактична робота; – кількість осіб, що перебувають на профілактичному обліку; – інформація, щодо осіб, що перебувають на профілактичному обліку за вчинення насильства в сім'ї; – інші відомості та інформація, необхідна для виконання покладених на дільничного обов'язків, тощо.

3.Порядок призначення на посаду старшого дільничного (дільничного) офіцера поліції. Порядок прийому-здачі адміністративної дільниці. Режим роботи дільничного офіцера поліції на адміністративній дільниці.

Призначення на посаду дільничних здійснюється на підставі Закону України «Про Національну поліцію». На посаду дільничного офіцера поліції може призначатись громадянин України, що прийняв Присягу поліцейського, своїми фізичними, розумовими та вольовими здібностями відповідає встановленим законодавством вимогам та пройшов (спеціальну) перевірку. З метою визначення стану здоров'я означених осіб вони зобов'язані пройти медичні обстеження, а також перевірку рівня фізичної підготовки, психофізіологічне обстеження, обстеження на предмет виявлення алкогольної, наркотичної та токсичної залежності в порядку, визначеному Міністерством внутрішніх справ України. Громадяни України, які виявили бажання вступити на службу в поліції, за їхньою згодою проходять тестування на поліграфі. Відповідно до порядку, встановленого законом, щодо осіб, які претендують на службу в поліції, проводиться спеціальна перевірка, порядок проведення якої визначається законом та іншими нормативно-правовими актами. Поліцейський, що вперше призначений на посаду дільничного офіцера поліції, допускається до самостійної роботи після початкової підготовки. Поліцейський, призначений на означену посаду після закінчення навчального закладу зі специфічними умовами навчання, — після проходження 3-місячного стажування на закріпленій дільниці під керівництвом досвідченого дільничного офіцера поліції. Старший дільничний офіцер поліції — це громадянин України, який прийняв Присягу, перебуває на відповідній посаді поліцейського та має спеціальне звання. Вимоги до кандидата на посаду старшого дільничного офіцера поліції: — особа повинна мати вищу юридичну або іншу вищу освіту рівня бакалавр, спеціаліст; — стаж роботи на посаді дільничного офіцера поліції не менше 3

років. При визначенні питання про призначення старшого дільничного офіцера поліції, що буде обслуговувати територію з компактним проживання етнічних меншин, доцільно враховувати його приналежність до означених меншин.

4.Особливості організації роботи дільничних офіцерів поліції в сільській місцевості. Проєкт «Поліцейський офіцер громади».

З метою забезпечення належного публічного порядку, профілактики правопорушень у сільській місцевості дільничний офіцер вживає такі заходів:

- взаємодіє з головами сільських (селищних) рад, активом громадськості, керівниками сільськогосподарських підприємств, навчальних та культурних закладів з питань забезпечення правопорядку, профілактики правопорушень;
- за відсутності громадських формувань з охорони громадського порядку виходить з клопотаннями до виконавчих комітетів сільських (селищних) рад щодо їх створення;
- проводить за участю представників органів місцевого самоврядування, громадських помічників профілактично-роз'яснювальну роботу серед учнів загальноосвітніх навчальних закладів, населення, звітує на загальних зборах громад щодо стану правопорядку в населених пунктах з метою удосконалення організації профілактичної роботи, формування у свідомості людей, особливо молоді, правової культури, негативного ставлення до суспільно небезпечних явищ, підняття престижу служби дільничних офіцерів серед громадян;
- у взаємодії із сільськими (селищними) радами та громадськими організаціями попереджує правопорушення стосовно осіб, які потребують соціальної, правової та іншої допомоги. З цією метою налагоджує взаємодію з місцевими органами виконавчої влади, органами соціального забезпечення, опікунськими радами, благодійними організаціями з питань контролю за умовами утримання і виховання дітей-сиріт, дітей, позбавлених

батьківського піклування, вживає заходи в межах своєї компетенції з метою зміцнення їх соціальної, правової захищеності;

- вживає заходів щодо попередження розкрадання сільгосппродуктів, пально-мастильних матеріалів, домашніх тварин. До цієї роботи активно залучає сільський актив, громадських помічників та членів громадських формувань з охорони громадського порядку;

- разом з громадськими помічниками, членами громадських формувань з охорони громадського порядку та державного кордону систематично проводить відпрацювання території поліцейської дільниці з метою виявлення місць незаконного посіву снотворного маку чи конопель, місць зберігання і переробки врожаю цих культур, які містять наркотичні речовини;

- вживає заходів для попередження, виявлення фактів виготовлення або зберігання без мети збуту самогону чи інших міцних спиртних напоїв домашнього вироблення, виготовлення або зберігання без мети збуту апаратів для їх вироблення, реалізації самогону та інших міцних спиртних напоїв домашнього виробництва; – вносить пропозиції головам сільських (селищних) рад щодо усунення причин та умов, які призводять до вчинення правопорушень. На підставі Закону України «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону» дільничні офіцери можуть залучати громадян та їх об'єднання (громадське формування з охорони громадського порядку та державного кордону) на добровільних засадах для надання допомоги Національній поліції у забезпеченні публічного порядку і безпеки, запобіганні адміністративним правопорушенням і злочинам.

Важливою складовою процесів перетворення в країні є здійснення державою дій, направлених на упровадження децентралізації - передачу важливих повноважень, бюджетів від органів державної влади до органів місцевого самоврядування, що супроводжується об'єднаннями місцевих громад в ОТГ (об'єднані територіальні громади). Ми бачимо реальне втілення у життя принципу: «сильна громада – сильна країна», який є важливою умовою успіху України на шляху реформ.

Системний підхід у діяльності центральних органів виконавчої влади, у тому числі, правоохоронних органів у вирішенні зазначених питань - важлива складова успіху процесу проведення реформ. Це, перш за все, стосується створення законодавчої бази, як інструмента правового регулювання основних напрямів упровадження децентралізації. Так, у ст. 2 Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» від 05.02.2015 року закріплено положення про те, що принцип конституційності та законності є одним з найважливіших принципів добровільного об'єднання територіальних громад сіл, селищ, міст.

Станом на 01.12.2021р. на території Харківської області утворено 7 районів: Харківський, Богодухівський, Чугуївський, Красноградський, Лозівський, Куп'янський та Ізюмський.

На території зазначених районів сформовано 56 територіальних громад (459 рад), з яких: 17 (міських); 13 (сільських); 26 (селищних).

Населення громад складає 2 654 375 чол., площа 31432,0 кв.км. Вказані громади обслуговують 38 територіальних підрозділів поліції.

Напрямок діяльності керівництва держави на децентралізацію вимагає від органів Національної поліції не тільки нових підходів, а й більш ефективної роботи саме на територіях ОТГ, а саме:

- забезпечення належного рівня публічного порядку і безпеки;
- орієнтування працівників Національної поліції (НП), які закріплені за відповідними ОТГ на те, що головним результатом їх роботи – є формування у членів цих громад відчуття безпеки, існування гарантованого захисту їх прав і свобод з боку правоохоронних органів;
- побудова партнерських відносин між населенням ОТГ та співробітниками Національної поліції – поліцейськими офіцерами громади, які працюють на цій території.

Пілотний проєкт МВС та Департаменту Національної поліції України «Поліцейський офіцер громади» – це наступний крок у реформі Національної поліції, якісно нова модель комунікативної співпраці поліції з населенням та

громадою, постійна поліцейська присутність у всіх куточках громад та цілодобова дієва допомога громадянам. Проєкт «Поліцейський офіцер громади» був ініційований у 2018 році і офіційно стартував 29 травня 2019 року, коли 34 поліцейських офіцерів громади розпочали службу в 22-х територіальних громадах Дніпропетровської області.

Проєкт є частиною міжнародної практики під назвою «Community Policing», основні положення концепції якої передбачають, що «Поліція має бути першочергово зорієнтована на профілактику правопорушень. Натомість акценти зміщуються на рівень територіальної громади, що є замовником послуг та оцінювачем ефективності діяльності поліції. Поглиблення партнерської взаємодії поліції та населення – є могутнім чинником розбудови правової держави і ствердження громадянського суспільства».

Тісна співпраця поліцейських з громадянами активно практикується в США, Великобританії, Франції та інших країнах. Основна мета проєкту – забезпечити кожную територіальну громаду окремим офіцером, який не тільки служитиме на території цієї громади, але й житиме там.

Керівництво ГУ НП в Харківській області, здійснюючи організаційні заходи по впровадженню проєкту «Поліцейський офіцер громади», вважає одними з головних завдань поліцейського офіцера громади (ПОГ) - орієнтування на потреби місцевого населення, підтримання постійного контакту з мешканцями, забезпечення публічного порядку і безпеки на закріпленій території, своєчасне реагування на проблеми громади та запобігання вчиненню правопорушень, їх профілактику, виведення на новий рівень взаємин між членами ОТГ і НП та спільну розбудову системи надання якісних поліцейських послуг.

Управління превентивної діяльності ГУ НП в Харківській області, виконуючи визначені Департаментом НП України основні положення проєкту, спрямовує діяльність ПОГ виходячи з того, що офіцер громади є повноправним представником своєї громади, який зобов'язаний звітувати не тільки перед поліцією, а й перед самою громадою, 80-90% робочого часу

поліцейський знаходиться в громаді. Він доступний для населення, знає мешканців території, яку обслуговує, їхні проблеми.

На території Харківської області проєкт запроваджено у 2019 році і він реалізується у 20 громадах. Наразі 47 поліцейських офіцерів громади працює безпосередньо в громадах і, як показало опитування мешканців, рівень довіри до них сягає 65-85%. Довіра населення – є основним критерієм, за яким оцінюється ефективність роботи поліцейського офіцера громади.

З початку функціонування на території Харківської області зазначеного пілотного проєкту є певні позитивні результати його практичного втілення, а саме:

- за ініціативи ПОГ заплановано та здійснено технічні заходи, які спрямовані на підвищення безпекової ситуації на території громади: встановлено камери відеоспостереження (150 камер), знаки дорожнього руху та інші інформаційні знаки (70 знаків);
- впроваджено такі безпекові проєкти, як: створений перший в Україні інформаційний чат-бот «Поліцейський офіцер громади», через який кожний мешканець громади може онлайн у будь – який час звернутись до поліцейського; запровадив алгоритм дій під умовною назвою «Чужий в громаді»; здійснюються заходи щодо контролю заборони продажу алкоголю у період з 22.00 до 09.00; у школах активізовано дії по дотриманню Правил дорожнього руху;
- Управлінням превентивної діяльності ГУ НП в Харківській області розроблені методики щодо узагальнення досвіду роботи ПОГ, вивчення світових практик застосування механізмів концепції «Community Policing» для подальшої реалізації позитивного досвіду у діяльності ПОГ, організації роботи з головами ОТГ у напрямі поширення проєкту «ПОГ»;
- з метою належної організації роботи поліцейських офіцерів громади на місцях, а також реалізації проєкту у регіоні в структурі ГУ НП створено сектора взаємодії з громадами (СВГ), до повноважень яких відносяться організація роботи, контроль та методичне забезпечення поліцейських

офіцерів громади. Також, визначені такі напрями роботи СВГ, як:

- а) координація співпраці із засобами масової інформації;
- б) впровадження на місцях спільно з головами ОТГ безпекових ініціатив та проєктів;
- в) участь у заслуховуванні звітів ПОГ, проведення з ними нарад, зборів, семінарів, навчань, тощо;
- г) своєчасний та якісний розгляд звернень запитів та скарг громадян, органів виконавчої влади, народних депутатів, підприємств, установ, організацій, трудових колективів.